

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија” бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 , 51/11 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ 96/19 и 110/19), како и врз основа на член 50 став 6 од Законот за основно образование („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 161/2019) министерот за образование и наука донесе скратена наставна програма по наставниот предмет **Руски јазик (втор странски јазик)** за **VII (седмо) одделение** на деветгодишното основно образование, за учебната 2020/21 година.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Скратена
Наставна програма

РУСКИ ЈАЗИК
Втор странски јазик

VII (седмо) одделение
деветгодишно основно образование

Скопје, 2020 година

1. Вовед

Скратената наставна програма по наставниот предмет **Руски јазик (втор странски јазик)** за седмо одделение се базира на очекуваните резултати предвидени со наставната програма за наставниот предмет што редовно се реализира согласно утврдениот наставен план.

Со скратената програма се утврдуваат определени теми и наставни единици што треба да се реализираат за 159 наставни денови со времетраење на часот од 30 минути, при што се запазува предвидениот неделен фонд на часови утврден во редовната програма, 2 часа неделно, односно вкупно 64 часа во скратената програма.

Наставникот при планирањето и реализацијата на наставните единици од скратената програма се води од целите/очекуваните резултати, определените поими, методите и активностите утврдени во редовната наставна програма.

2. Преглед на теми и наставни единици

Тема/Подрачје¹:

Тема: Први контакти (15 часа)

Тема: Опкружување (20 часа)

¹ Во однос на дадените теми и понудениот број на часови за истите, наставникот/наставничката прави проценка за начинот и длабочината на обработка на секоја тема поединечно, притоа земајќи го предвид интегрираниот и избалансираниот пристап при изучување на сите јазични елементи.

Тема: Секојдневен живот (15 часа)

Тема: Слободно време (14 часа)

3. Дидактички препораки

Целта на овие дидактички препораки е да помогнат на наставникот/наставничката да ги постигне поставените очекувани резултати на редовната наставна програма за VII (седмо) одделение од основното образование со помош на оваа скратена наставна програма, која ќе биде патоказ за најбитните елементи кои треба да се опфатат. Појдовна основа за реализација на скратената наставна програма по наставниот предмет руски јазик (втор странски јазик) е редовната наставна програма (резултати од учење, содржини и поими, предложените активности методи и стандарди на оценување).

Во скратената програма за седмо одделение се земени предвид содржините во наставните програми по другите предмети кои се изучуваат во ова одделение, односно се почитува принципот на меѓупредметно поврзување во однос на целите и содржините, со акцент на интегрираното поврзување со содржините од мајчиниот јазик.

Во фокусот на вниманието на современата настава е ученикот/ученичката и процесот на учење. Треба да се почитуваат возраста, потребите, интересите на учениците. Наставникот/наставничката не е повеќе единствен извор на знаења и информации и неговата улога не е само пренесување знаења. Неговата/нејзината улога е да ги поттикнува учениците да користат и други извори на знаења и информации и да ги учи како да учат.

При изборот на активностите треба да се води сметка за диференцијацијата и разновидноста. Треба да се одберат или адаптираат активности кои би одговарале на различните стилови на учење (визуелен, аудитивен, кинестетички), на различните видови интелигенција (вербално-јазична, математичко-логичка, музичко-ритмичка, визуелно-просторна и други), како и на нивоата на знаењата на учениците.

Треба да се има предвид дека применувањето различни форми на работа во наставата (фронтална, индивидуална или работа во парови и групи, истражувачка работа, работилници), како и алтернативната примена на пократки и подолги, побучни и потивки активности, периоди на сконцентрирано внимание и опуштање на учениците за време на часот, ја подобруваат мотивацијата за учење.

Наставата по **руски јазик** треба да се заснова на холистичко учење кое ги опфаќа когнитивните, афективните и моторните аспекти на учениците со што наставникот/наставничката ќе ги интегрира различните компоненти, а јазикот ќе се учи на функционален начин.

Наставата за оваа возрасна група се ориентира на когнитивното учење со свесна примена на јазичните структури во контекст и постапно воведување на граматичкиот метајазик. Новите содржини се усвојуваат во контекст по индуктивен пат. Постепено се воведува метајазикот соодветена возраста и нивото на познавање на јазикот. Во овој период се настојува воедначено да се развиваат говорната и писмената комуникација. Ученикот се поттикнува да го открива функционирањето на рускиот јазик преку примери чие анализирање ќе му помогне да изведе соодветни заклучоци како и преку споредба со мајчиниот јазик и со други јазици што ги изучува.

Освен ова, се обрнува подеднакво внимание на сите јазични вештини: *слушање* и *читање* со разбирање, *зборување*, како од аспект на говорна интеракција, така и од аспект на говорна продукција, како и вештината *пишување*.

Наставникот/наставничката треба да ја поттикнува и развива автономијата на учениците преку активности и задачи кои ги оспособуваат да ја преземат одговорноста за своето сопствено учење и знаењето кое го стекнуваат во формален контекст на учење (во училиница) и да го користат надвор од неа. Од ова произлегува дека на часовите по руски јазик се стекнуваат основни јазични и социопрагматични компетенции и знаења кои се врзани со самиот процес на учење.

Од наведеното произлегува дека наставникот треба да ги учи учениците како полесно и побрзо да учат, како да го сочуваат наученото и како да го користат знаењето во нови ситуации, надвор од училиницата.

Наставникот/наставничката треба да ги запознава учениците со целите и содржините на активностите/задачите/материјалите и стратегиите на учење кои тие ги применуваат на повисоките нивоа на учење.

Од наставникот/наставничката се очекува да ги учи учениците да развиваат и применуваат стратегии на успешно учење.

Наставата се изведува во најголем дел на руски јазик, а мајчиниот јазик се користи онаму каде што е неопходно: за проверка на разбирањето зборови / реченици, за олеснување на преносот на знаење кога е тоа неопходно, за давање упатства за активностите на почетното ниво на учење на јазикот, при запознавање со социокултурните особености на другите култури и за правење споредби меѓу мајчиниот и рускиот јазик.

Се препорачува во рамки на дадените теми, а земајќи го в предвид вкупниот фонд на часови предвиден со скратената наставна програма, јазичните функции да се усвојуваат преку лексички единици и граматички структури.

Со оглед на тоа што при изучувањето на странските јазици јазичните компоненти (јазични функции, лексички единици и граматички структури) и јазичните вештини (слушање и читање со разбирање, говорење и пишување) се заемно интегрирани, јазичните вештини ќе се увежбуваат при усвојување на јазичните компоненти. Часовите предвидени со редовната наставна програма за увежбување на содржините да бидат редуцирани, а активностите да бидат интегрирани во часовите предвидени за новите наставни содржини.

Би требало да се напомене дека во оваа скратена програма по руски јазик дадениот број на часови по одделни теми може да се менува, односно му/и се остава на слобода наставникот/наставничката за начинот на организацијата на наставата и на часовите, преку поврзување со веќе наученото, како и фузирање на наставни единици.

4. Норматив за наставен кадар

Скратената наставна програма ја реализира наставик согласно нормативот за наставен кадар даден во редовната настава програма.

Скратената наставна програма по наставниот предмет **Руски јазик (втор странски јазик)** за седмо одделение на деветгодишното основно образование ја утврди

Бр.12-8424/57

16.9.2020

Министер за образование и наука

Мила Царовска